

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Caroli Scribani E Societate Iesv Medicvs Religiosvs De Animorvm Morbis Et Cvrationibvs

Scribanius, Carolus

Antverpiæ, 1618

XL. Feminarum visitationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46194)

CAPVT XL.

Feminarum visitationes.

QVocunque demum prætextu illæ
fiant, noxię in primis Religioso sunt,
ac omnium etiam maximè confessario;
cui modis omnibus expedit plurimum ve-
recundiæ pœnitentibus suis ac veneratio-
nis inharere; vt eum nulla pœnitens mu-
lier sine rubore audeat intueri, aut sine
verecundia extra confessionis tempus adi-
re, aut loqui: vtque eam rerum, quas in
confessione tractauit, memoria, perenni
quadã verecundia ac veneratione, à Con-
fessarij familiari congressu terreat. eueniet
alioqui, vt familiarioribus colloquiis & pu-
dorem paulatim & venerationem exuat.
ac vbi quædam in Confessario, quod per-
facile in familiari consuetudine fieri con-
suevit, minùs aut religiosa, aut infra con-
ceptam estimationis spem deprehenderit,
incipiat contemnere, quem antè venera-
batur vt patrem.

Nec rarò euenire solet, vt familiaritas
hæc visitationibus parta libertatem con-
fitendi tollat, maximè si quid grauius, aut
verecundum intercesserit, cuius memo-
ria

ria praesentiam Confessarii vereantur; aut sanè inuerecundiam quandam ingeneret: vt quæ antè non nisi ingenti rubore in ipsa confessione, nunc etiam in familiari colloquio inuerecundè exprimant, vt meritò moneat Ecclesiastes, & ab omni familiari congressu, in quo ferè liberius excurrunt oculi, terreat: *Speciem mulieris aliena multi admirati, reprobi facti sunt: colloquium enim illius quasi ignis exardescit.* Eccij. 9.

Visitationes deinde illæ, quid nisi ingentium malorum materies sint, ego non video. miscentur verò vltro citroque colloquia, ridetur etiam, & liberiores decurrunt oculi, omnisque paulatim pudor dertegitur; gestus solutior, cachinni, ioci, narrationesque subsequuntur minùs religiosæ; pedetentim deinde socios testesque dictorum factorumque fugimus, & solitudinè amamus, ambimus etiam. profiliunt ex hinc colloquia familiariora: non qualia inter patrem & filiam reuerentem & pudicam, sed qualia inter maritum & coniugem, vt nullus iam pudor verbis, ac non multò post nec factis. semel verò pudore pulso, quàm grauiam metuenda sint, nemo non videt: quæ enim primò ad Confessarij, tanquam serij ac grauissimi parentis, vocem expauescebat; nunc in illius oculis

culis & vultu, tanquam in mariti, aut fratris, aut sororis ludit, iaculaturque non raro, etiã ignara, potentia fulgura, ossium medullas exedentia, hauritque vicissim non castos ignes: & antè vtrimque flammæ exurgunt, quàm scintillas senferunt. prudenter Sapiens: *In medio mulierum noli commorari: de vestimentis enim procedit tinea, & à muliere iniquitas viri.* & Basilius: *Cum femina semper esse, & feminam non cognoscere plus est quàm mortuos suscitare.*

*Ecclesi.
42.
De uirg.*

Neque in vnius visitatione sistitur. plures adeundæ, ne exurgant inter non impares æmulationes, ne se desertas querantur; ne postpositæ, ad alium Confessarium animum adiiciant. Ita cùm plurium visitationibus Confessarius distinetur, plurium paulatim ardet flammis, plurium percussus vultu, oculis, gestu, voce.

Offensiones ex his nascuntur externorum sanè graues, & grauiores offensionibus suspiciones: ingentiaque exurgunt scandala oblocutionesque, & deteriores factis narrationes. nec auctoritati tantum multum decedit, sed vniuersa tanquam spongia detergitur, & quidquid antè collectum boni nominis, tanquam flumine deletur: vt nulla iam verbis fides, nulla monitis auctoritas, fiducia nulla sit. omni

pro-

probitatis, sanctimoniae, castimoniae opinionione depulsa.

Domesticorum etiam aut offensiones, aut, quod deterius, imitationes subsequuntur. ita proni omnes ad deteriora sumus. & delectat sequi, ad cuius cogitationem sine exemplo perhorrescebamus. erubescimus autem, & timore septi, nec verbo visitationem aut colloquia sustinebamus: accessit exemplum, & proni in illa ruimus; laudemque etiam venamur, ad cuius autem nomen rubore suffundebamur. tantum dux potest & exemplum, maxime in iunioribus, quibus necdum per aetatem, rerumque periculorumque experientiam aduersus has illecebras robur inualuit. Nec quidquam facilius, quam teneras ceruices, ac quasi de matris etiamnum lacte, flectere in quamcunque partem, rapereque ad haec mulierum mollia & blanda, non vno magnorum etiam & primorum orbe toto virorum naufragio infamia. vt nihil mirandum, si in illos scopulos imperiti naucleri, & tempestatum fluctuumque inexperti illidantratem

Serpit dein haec visitationum frequentia ad reliquos, ac tota iam domus effunduntur ad illas, pietatis ferè aut commodi alicuius praetextu: ita ferè electibilibus ve-

N n nena

vena miscetur; nemo illa absynthio aut felle miscuit: quæ gustai in primis amica, toxico ab inimica manu natât. facit idem diabolus, spe spiritualis emolumenti ad hæc muliebres visitationes inhortatur, ad epulas reuera basilisci, ad venenam molli sibilo tecta. ne fide, quisquis Deum amas. altè hîc serpens habitat. iaculabitur toxica opportunitate nacta. & vbi incautus fiducia tui extra omnem metum fueris, altiùs venena hauries, quàm vt illa vlla medica manus depellat; seroquæ ingemisces, & nihil profuturas lacrymas, irritaque suspiria dabis, cùm intima depasta senties, ac non nisi cum anima nocitura deuomes.

Neque consistere hoc malum in vno potest. prouocata enim vnus alteriusue proritamento reliquæ, ac quadam æmulatione sociarum, eadem cõcedi sibi à Confessariis suis poscunt, quæ aliis euenire vident. negat aliquis? deserto hoc negatore suo, decurrent ad liberalem illum visitatorem, à quo paria sperent ac consequantur. è quibus initiis ingentes animorum nascuntur dissensiones, ac in tacita quadam, ac aperta tandem odia abitur.

Remedia.

IN solidum omnes omnino visitationes muliebres secare consultū erit, nisi aut certa ægritudo, aut grauis aliqua necessitas aliud deposcat.

Propendentes in eiusmodi quā monitis, magnorumque non in vna Religione lapsibus, miserandisque in omnem posteritatem ituris exemplis, quā pœnitentiis coercendi, loco etiam mouendi, audiendisque confessionibus excludendi.

Transgressores in aliorum exemplum & terrorem graui pœna mulctandi, nullique quacunque prærogatiua fulgeat, eruditionis, pietatis, ætatis, dignitatis in hoc genere parcendum. neque vlla nimia hęc seueritas esse potest. vt ille clementissimus censeri debeat, qui fortissimè punit, sæuitque in noxium membrum, ne contagione huius vniuersum corpus periclitetur.

In necessariis ægritudinum visitationibus, si perpetuus fidus Religioni socius claudat latus, oculosque in omnem partem intentos habeat, magno in omnibus securitati adiumento erit.

Iam vt frequentior mulierum visitatio, tanquam venenorum attrectatio, noxia est,

ita sæpiùs ab ijsdem visitari non minori periculo subiacet. quate non inferior in hac re Superiorum prouidentia, vigilantique cura quàm in priore necessaria erit.

CAPVT XLI.

Sociorum fuga & vitatio.

VIA hæc est ad ruinam multorum, magnorumque lapsibus infamis in Religione scopulus, maximè cum de mulieribus agitur: in quarum consuetudine ac familiaritate, qui sociorum vitat præsentiam, hunc ruinæ proximum esse, necessarium est. Multis hoc in omni Religione exemplis, veteribus recentioribusque doceri potest. Iam, si proba, si casta, si timore Domini munita conuersatio nostra est, quid sociorum veremur oculos? Amare potiùs debemus socios dictorum factorumque, & innocentia nostræ testandæ, ac vitandorum periculorum, scandaliq̃ue & suspicionis in aliis auertendæ causa. Securos enim tutioresque nos reddunt ab improbis callidisque mulierum illecebris, & ab æmulorum, inuidorum, ac odio etiam Religionem persequentium liuoribus & malignitate. Quas enim non possunt,
inui-